

A hónap eseményei az EU belügyi együttműködése terén (május)

A SALZBURG FÓRUM ELNÖKSÉGÉT EBBEN A FÉLÉVBEN CSEHORSZÁG LÁTJA EL, így a szokásos miniszteri konferenciára május 24–25-én Prága mellett, a Štřitín-kastélyban került sor. A Salzburg Fórum az egyik legintenzívebben működő regionális platform, amely lehetővé teszi a belbiztonsági kérdésekkel kapcsolatos multilaterális párbeszédet a tagországok között.¹ A napirenden rendszerint aktuális, jelentős európai és regionális kérdések szerepelnek, amelyek kapcsán a tagországok egyeztetik az álláspontjukat, illetve megvizsgálják az egységes regionális fellépés lehetőségeit az uniós tanácskozások során. A cseh elnökség által szervezett miniszteri szintű konferencián ennek megfelelően a schengeni együttműködéssel kapcsolatos aktuális kérdések mellett szó esett Románia és Bulgária schengeni övezethez csatlakozásáról is, tekintettel arra, hogy a tanácsnak 2012 szeptemberében vissza kell térnie a csatlakozást érintő döntés meghozatalára. Valószínűleg lassan révbe ér egy korábbi magyar kezdeményezés is, ezen a találkozón a miniszterek egyelőre csak áttekintették a hatékonyabb közlekedésbiztonsági együttműködést célzó regionális megállapodás kidolgozásának helyzetét, amely a közlekedési szabálysértőkkel kapcsolatban hatékonyabb nemzetközi információcserét és a kiszabott bírságok más államban való behajtását is lehetővé kívánja tenni, természetesen összhangban maradván a közelmúltban, ebben a témakörben elfogadott uniós előírásokkal. A miniszterek megállapodást írtak alá a tanúvédelem témakörében, ezen a területen szoros együttműködésre és bizalmi viszonyra van szükség a felek között. Szerepeltek a napirenden továbbá az Europol jövőbeni szerepével, valamint a 2012-es lengyel–ukrán labdarúgó-Európa-bajnoksággal kapcsolatos biztonsági intézkedésekkel összefüggő kérdések. A cseh elnökség végével az első trielnökségi ciklusát zárja a Salzburg Fórum. A következő 18 hónapban Magyarország, majd Lengyelország és Románia látja el az elnökségi feladatokat. A trielnökség kiemelt figyelmet kíván fordítani a Salzburg Fórum országai közötti koordináció további erősítésére, a platformban rejlő lehetőségek még hatékonyabb kihasználására. Magyarország utoljára 2008 második felében volt elnökségben, ideje

¹ Tagjai: Ausztria, Bulgária, a Cseh Köztársaság, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia. Horvátország megfigyelői státusban vesz részt.

újra átvennünk a stafétabotot. A következő miniszteri konferenciára már a magyar elnökség szervezésében, várhatóan októberben kerül sor.

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG FÉLÉVI JELENTÉST KÉSZÍTETT² A SCHENGENI ÖVEZET JELENLEGI ÁLLAPOTÁRÓL. Az elmúlt időszakban lezajlott politikai viták alapján szükségesnek mutatkozott egy ilyen röntgenfelvétel elkészítése. A jelentés természetesen hangsúlyozza a schengeni rendszer mint közösségi vívmány jelentőségét, röviden, de érzékletesen jelzi, mit ad az európai polgároknak, miközben lehetővé teszi négyszázmillió ember szabad mozgását. A jelentésnek azonban nem célja az aprólékos elemzés, egy röviden összefoglalt helyzetképből kiindulva – ami a külső határokon és az övezetben zajló folyamatokat vázolja – elemzi az elmúlt időszak eseményeit. Az általánosság szintjén kitér a rendszer gyengeségeire, illetve Románia és Bulgária csatlakozásának kérdésére is. Foglalkozik a rendszert segítő adatbázisok használatának egyes aspektusaival is. Végül, de nem utolsósorban ajánlásokat fogalmaz meg a tagállamok számára.

BIZTONSÁGOSABBÁ TENNI EURÓPÁT CÍMMEL MÁJUS 23-ÁN JELENT MEG AZ EURO-POL ÚJ KIADVÁNYA, amely az immár negyedik alkalommal azonos témakörben kiírt fotópályázat nyerteseinek munkáit tartalmazza. A pályázat célja olyan tehetséges művészek munkáinak összegyűjtése, amellyel megfelelően fel lehet hívni a figyelmet az Europol és az európai rendészeti szervek mindennapi munkájára, a nehézségekre, próbatételekre és természetesen a professzionalizmusra, amellyel hozzájárulnak Európa biztonságához. A végeredmény egy gyönyörű album lett, amely tematikusan tartalmazza egyrészt a szervezett bűnözés különböző formái elleni fellépéshez kapcsolódó pályaműveket, másrészt a művelti együttműködés egyes elemeit ábrázolókat. A fotók között természetesen szerepel magyar fotóművész munkája is: Láng-Miticzky András két fotóval is szerepel a kiadványban, amely megtekinthető az Europol honlapján.³

MÁJUS 25.: AZ ELTŰNT GYEREKEK NAPJA. A kezdeményezés Amerikából, Ronald Reagan elnöksége alatt indult, amikor Etan Patz eltűnésnek napját 1983-ban az eltűnt gyermekek nemzeti napjává nyilvánította, de Európában is rendre minden évben kiemelt jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy ezen a napon különös figyelmet szenteljünk az elkóborolt vagy éppen bűncselekmény követke-

² Communication from the Commission to the European Parliament and the Council: Biannual report on the functioning of the Schengen area 1 November 2011 - 30 April 2012. Brussels, 16.5.2012, COM(2012) 230 final

³ https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/europol_making_europe_safer.pdf

EURÓPAI UNIÓ

tében eltűnt gyermekeknek. A legnagyobb figyelmet ilyenkor természetesen a prevenció kapja, hiszen ezen a területen fokozottan igaz, hogy könnyebb a bűnt megelőzni, mint kezelni. A határok nélküli Európában a megelőzés mellett óriási jelentősége van a tagállamok közötti hatékony együttműködésnek és az egységes segélyvonal alkalmazásának. Az Európai Bizottság az idén ismét felhívta a tagállamok figyelmét arra, milyen fontos lenne a 116-000, az egységes európai segélyszám üzemeltetése és propagálása. Több millió euróval támogatja azokat a szervezeteket, amelyek az adott tagállamban ezt a vonalat üzemeltetik, annak érdekében, hogy megfelelő kapacitással működjenek. Május 30-án konferenciát is rendeznek Brüsszelben az eltűnt gyermekekkel kapcsolatos európai együttműködés továbbfejlesztése érdekében.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK MAGAS SZINTŰ KÉPVISELŐI MÁJUSBAN ISMÉT KIÁLLTAK A GYERMEKEK ONLINE SZEXUÁLIS BÁNTALMAZÁSA ELLENI HARC ERŐSÍTÉSÉNEK ÉS A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS HATÉKONYSÁGA NÖVELÉSÉNEK SZÜKSÉGESSÉGE MELLETT. A bizottság javaslata alapján egyeztetések zajlottak arról, hogy az Európai Unió és az Egyesült Államok közös erővel hozzon létre egy globális szövetséget a gyermekek online szexuális bántalmazása ellen. Ha az EU és az Egyesült Államok között létrejön a szövetség, India, Kanada, Dél-Afrika, Ausztrália és Oroszország is hamarosan csatlakozhat. A javasolt globális szövetség célja, hogy előmozdítsa a világ országainak elköteleződését a gyermekek online szexuális bántalmazása elleni küzdelemben való aktív közreműködés iránt, ezt a célt pedig az eddigi politikai nyilatkozatok helyett konkrét intézkedés javaslatcsomag előterjesztése révén kívánják elérni. Az intézkedés javaslatcsomag-tervezete már elkészült az április 23-i, EU–Egyesült Államok számítástechnikai bűnözés elleni szakértői munkacsoportülésén. Erre a dokumentumra reagálva a dán elnökség következtetéstervezetet készített, amelyet – hosszú ideig legalábbis – az utolsó általuk elnökölt belügyi tanácsülés fogadhat el június 7-én. A tanácsi következtetések célja, hogy megteremtsék a globális szövetség életre hívásának alapját, hiszen, ha a tagállamok jóváhagyják a kezdeményezést, az elnökség ennek szellemében tárgyalhat az amerikai féllel a 2012. június 20–21-i Európai Unió–Amerika miniszteri találkozón. A gyermekpornográfától mentes internet sajnos még távoli célnak tűnik. Számos megoldandó kérdés van, köztük nem elhanyagolható nehézséget jelentenek a joghatósági problémák, ezek rendezése érdekében kiemelten fontos a globális összefogás.

Összeállította: Szabó Adrienn